

10 otázek pro Stanislava Balíka

eFocus

JUDr. PhDr. Stanislav Balík je advokát, bývalý soudce Ústavního soudu, a také pedagog. Přednáší na Právnické fakultě Západočeské Univerzity v Plzni, Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně a na vysoké škole CEVRO Institut. Zabývá se především obecnými dějinami státu a práva. Stanislav Balík také hojně publikuje a je autorem a spoluautorem řady učebnic a článků v odborných časopisech.

1. Proč jste se rozhodl stát právníkem?

Na okolnosti, za nichž jsem se rozhodl stát se studentem právnické fakulty, si dodnes přesně pamatuji. Den před koncem lhůty pro podání přihlášky na vysokou školu jsem měl představu, že se přihlásím ke studiu oboru historie a archivnictví na FF UK. Lákalo mě studium pomocných věd historických, putoval jsem po českých hradech a chtěl jsem být medievistou. Onoho večera se doma rozpoutala debata o tom, zda bych se neměl přihlásit raději na právnickou fakultu, poněvadž na můj vysněný obor přijímali 10 studentů a dvě přihlášky tehdy podat nešlo. Tatínek by byl asi spíše ponechal rozhodnutí na mně, maminka však byla neústupná, a tak jsme spolu zůstali v celonoční vášnivé diskusi, do níž jsem vstoupil s názorem buďto historie nebo nic, a odcházel jsem z ní udolán s tím, že se přihlásím na právnickou fakultu a historii vystuduji později jako druhý obor. Musím říci, že jsem mamince v duchu již mnohokrát děkoval za to, že se mnou tehdy měla nesmírnou trpělivost.

2. Kdo nebo co nejvíce ovlivnilo Váš profesní život / kariéru?

Mohu bez nadsázky říci, že významnou roli sehrála Komunistická strana Československa. Splnil jsem si svůj sen a kromě práv vystudoval i obor archivnictví a po absolutoriu měl zdánlivě otevřenou dráhu právního historika. Jelikož jsem nechtěl mít nic společného s organizátorkou protiprávního režimu, upřednostnil jsem hledání takových zaměstnání, v nichž byla výrazná naděje, že mi s nabídkou koupě čokolády (KSČ = kup si čokoládu) nikdo neosloví. Ocitl jsem se tak v praxi jako podnikový právník v Pražské botanické zahradě a pak u OPBH, kde jsem v bezvadné partě právního oddělení dostal školu života a i díky tomu, že jsme tu všichni „vinklařili“, jak se dalo, položil základy své celoživotní lásky k advokacii. Souběžně jsem pod vlídným vedením svého tatínka prošel neformálním postgraduálním studiem právní historie a zaplňoval jsem si šuplík pro dobu, kdy bude možné plně realizovat v tomto oboru publikační činnost.

3. Co máte na své práci nejraději?

Maminka měla pravdu, když argumentovala tím, že s právnickým vzděláním se lze v rámci oboru uplatnit v nejrůznějších rolích. V mém případě platí, že „vším, čím jsem byl, byl jsem rád“. Od samého začátku sedím na více židlích a mám rád praktický výkon advokacie stejně jako činnost pedagogickou, působení ve stavovské samosprávě stejně jako jsem měl v oblibě souzení u Ústavního soudu. Jsem extrovert, takže mám rád, když zaujmu tím, co říkám, stejně jako zjištění, že je čteno, co píše. Přiznám se, že si nedovedu představit, že bych musel právnickou profesi v celé její plasticitě opustit a děsí mě představa, že bych se stal důchodcem, který o právo a historii zcela ztratil zájem.

4. Kdyby pro Vás peníze nebyly vůbec důležité, co byste dělal?

Řekl bych, že v zásadě totéž, co dělám. Bylo by zoufalé, kdybych si vybíral klienty podle toho, jaká je odměna za úkon. V lese nedaleko České Kubice jsem si na tzv. Rašínově kameni přečetl citát: „Za službu vlasti se neplatí.“ Přiznám se, že mi učaroval.

5. Největší pracovní úspěch

Pojem pracovní úspěch je relativní. Právník se denně setkává s řadou drobných porážek a drobných vítězství. Míra zásluhy o výsledek je přitom rozličná. Nejvíce jsem však pyšný na svoje hlasování ve věcech církevních restitucí a Ústavu pro studium totalitních režimů. Ježto jsem byl v obou případech soudcem zpravodajem, lze snadno z logiky věci dovodit, jak jsem hlasoval.

6. Je nějaký zákon/předpis, který byste nejraději zrušil?

Na prvním místě bych zrušil ustanovení Ústavy o přímé volbě prezidenta. Z práva podústavního pak nový občanský zákoník. Existuje celá řada historických příkladů zrušení právního předpisu, který se v praxi neosvědčil, řekl bych, že čím dříve se tak stane, tím lépe. Oba moji „derogační protagonisté“ vnesli do české společnosti zmatek, neshodu a pokles úrovně právního vědomí.

7. Co Vás dokáže nejvíc rozčítit?

Populismus, podněcování k nenávisti, závist a řevnivost. Po tatínkovi jsem zdědil mimo jiné oblibu k Aforismům François de la Rochefoucaulda, z jeho vtipných, trefných, satirických - a teď již nemohu použít slovo bonmot, jež poslední dobou ztratilo svůj původní gramatický význam - sentencí se s potěšením dozvídám, že nás iritovaly a iritují tytéž věci. Toto zjištění mě inspiruje k tomu, abych rovněž nezůstal zticha...

8. Ideální relaxace

Večerní rodinná debata, pohled na radost v dětských očích, koncert vážné hudby, krásný výhled do otevřené krajiny, šlajsa s divokým kohoutem, vycházka v přírodě, cesta za poznáním, pohled na obrazy holandských malířů, pivo s kumpány, rozhovor v novořečtině, červená sjezdovka, kniha moudrého autora, nalezený hříbek, běžecká stopa v čerstvém sněhu...

9. Co byste vzkázal mladým lidem, kteří uvažují o právnické profesi?

Je to noblesní povolání. Je třeba vycházet z citátu, který si oblíbil můj tatínek: „Právník bez dějin a literatury je řemeslník, pracující zedník, má-li však znalosti z těchto oborů, může se nazývat architektem.“ (W. Scott).

10. Kde se vidíte za deset let?

Tuším, že Kazantzakis napsal, že člověk má žít tak, jako by neměl nikdy zemřít, a zároveň tak, jako by měl zemřít zítra. Tatínek by na tuto otázku asi odpověděl slovy, že je jako Sparťané u Thermopyl. Počítáním se nezdržuje. Nemám k tomu co moudrého dodat...

Další články:

- [10 otázek pro ... Pavla Černého](#)
- [10 otázek pro ... Piotra Adamczyka](#)
- [10 otázek pro ... Jaroslava Nováka](#)
- [10 otázek pro ... Jakuba Jirovského](#)
- [10 otázek pro ... Michala Pálinkáse](#)
- [10 otázek pro ... Roberta Matase](#)
- [10 otázek pro ... Michala Kunu](#)
- [10 otázek pro ... Pavla Staňka](#)
- [10 otázek pro ... Barboru Paclíkovou](#)
- [10 otázek pro ... Jana Jiráčka](#)
- [10 otázek pro ... Kateřinu Mikulovou](#)